

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО РАДА, ЗАПОШЉАВАЊА
И СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ
УПРАВА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЗА 2012. ГОДИНУ

Београд, март 2013. године

САДРЖАЈ:

УПРАВА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ	3
I Законодавна активност	3
1. Подзаконски прописи по НПИ.....	3
1.1. Акти које је донело Министарство.....	3
1.2. Акти које је донела Влада.....	4
II АНАЛИЗА ПОВРЕДА НА РАДУ	5
2.1. Управа за безбедност и здравље на раду	5
1) Преглед повреда на раду према претежним делатностима.....	6
2) Преглед повреда према броју запослених код послодавца.....	7
3) Преглед повреда на раду према извору повреде	8
4) Преглед повреда на раду према узроку повреде	10
5) Преглед повреда на раду према природи повреде	11
6) Преглед повреда на раду према повређеном делу тела	11
7) Преглед повреда на раду према дану у седмици	13
8) Преглед повреда на раду према старосној доби повређеног-е у тренутку када је претрпео-ла повреду.....	14
9) Преглед повреда на раду према полу.....	15
2.2. Републички фонд за здравствено осигурање	16
2.3. Стање.....	16
2.4. Кривични поступак.....	16
2.5. Прекршајни поступак.....	17
III ОБАВЉЕНИ ПОСЛОВИ УПРАВЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ	20
3.1. Стручни испити.....	20
3.1.1. Полагање стручних испита у области безбедности и здравља на раду	20
3.1.2. Стручни испит за обављање послова координатора за израду пројекта и за обављање послова координатора за извођење радова.....	21
3.2. Издавање лиценци	21
3.3. Мишљења.....	22
3.4. Едукација у области безбедности и здравља на раду	22
3.5. Сарадња на међународном нивоу.....	24
3.6. Сарадња на националном нивоу.....	25
3.7. Активности	25
3.8. Савет за безбедност и здравље на раду.....	26
3.9. Социјално-економски савет Републике Србије.....	26

УПРАВА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

У складу са одредбама члана 60. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, број 101/05), Управа за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: Управа) у саставу Министарства рада, запошљавања и социјалне политике Републике Србије има основну обавезу да се стара о хармонизацији – усаглашавању прописа са прописима ЕУ и МОР-а, организује полагање стручних испита, прикупља и анализира податке о повредама на раду, професионалним обољењима, болестима у вези са радом и појавама које утичу на здравље запослених, врши надзор над законитошћу рада правних лица и предузетника као и одговорних лица са лиценцом и припрема предлоге решења за издавање и одузимање лиценци, организује саветовања, врши едукацију запослених, послодаваца, лица за безбедност и здравље на раду, инспектора и др., објављује различите материјале и информише јавност о стању у области безбедности и здравља на раду, подстиче образовање и развијање културе рада у области безбедности и здравља на раду.

Управу чине Одсек за припрему прописа и стручно-оперативне послове и Група за студијско-аналитичке послове, са директором, 8 извршилаца и 1 намештеником. Од укупног броја извршилаца у Управи запослено је 8 извршилаца са високом школском спремом, различитих профила (2 дипл. правника и 6 дипл. инжењера).

Узимајући у обзир број и структуру запослених у Управи (осам државних службеника од којих је шест дипломираних инжењера и два дипломирана правника) и обавезе из Националног програма за усвајање правних тековина ЕУ - НПАА потребно је у наредном периоду примити у радни однос на неодређено време два дипломирана правника и једног специјалисту медицине рада, који би у току реализације овог програма радили на усклађивању националног законодавства са прописима ЕУ, а после тога би наставили рад на нормативним пословима и пословима спровођења закона.

I ЗАКОНОДАВНА АКТИВНОСТ

1. Подзаконски прописи по НПИ

1.1. Акти које је донело Министарство

Са циљем транспоновања прописа Европске уније у национално законодавство, а у складу са Националним програмом интеграције НПИ у 2012. години припремљени су и донети следећи прописи:

1. Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању електромагнетском пољу („Службени гласник РС”, број 117/12) којим је транспоновано Упутство бр. 2004/40/ЕЗ Европског парламента и Савета од 29. априла 2004. године о минимуму заштите запослених од ризика насталих услед излагања физичким штетностима (електромагнетна зрачења);

2. Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању вештачким оптичким зрачењима („Службени гласник РС”, број

120/12), којим је транспоновано Упутство Европског парламента и Савета бр.2006/25/ЕЗ о заштити запослених од ризика при излагању физичким штетностима-вештачка оптичка зрачења;

3. Правилник о допунама Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад („Службени гласник РС”, број 123/12), којим је транспоновано Упутство Савета број 89/655/ЕЕЗ о минимуму захтева за безбедност и здравље запослених приликом коришћења опреме за рад на радном месту;

4. Правилник о садржају елабората о уређењу градилишта („Службени гласник РС”, број 121/12).

Поред наведених прописа којима су транспоновани прописи Европске уније у национално законодавство, у извештајном периоду, припремљени су и донети следећи прописи:

1. Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и висини трошкова за издавање лиценци за обављање послова у области безбедности и здравља на раду („Службени гласник РС”, бр. 24/12);

2. Исправка Правилника о изменама и допунама Правилника о условима и висини трошкова за издавање лиценци за обављање послова у области безбедности и здравља на раду („Службени гласник РС”, бр.58/12);

3. Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и висини трошкова за издавање лиценци за обављање послова у области безбедности и здравља на раду („Службени гласник РС”, бр. 87/12);

4. Правилник о изменама и допунама Правилника о програму, начину и висини трошкова полагања стручног испита за обављање послова безбедности и здравља на раду и послова одговорног лица („Службени гласник РС”, бр. 91/12);

5. Правилник о изменама и допунама Правилника о програму, начину и висини трошкова, припреме и полагања стручног испита за обављање послова координатора за израду пројекта и стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова („Службени гласник РС”, број 91/12).

1.2. Акти које је донела Влада

1. Уредба о превентивним мерама за безбедан и здрав рад услед ризика од експлозивних атмосфера („Службени гласник РС”, број 101/12), којом је транспоновано Упутство број 1999/92/ЕЗ Европског парламента и Савета о минимуму захтева за побољшање безбедности и здравља на раду запослених изложених ризику услед експлозије гасова.

II АНАЛИЗА ПОВРЕДА НА РАДУ

2.1.Управа за безбедност и здравље на раду

На основу одредбе члана 7. Правилника о садржају и начину издавања обрасца извештаја о повреди на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом („Службени гласник РС”, бр. 72/06 и 84/06), послодавци су доставили Управи укупно 6.771 извештаја о повредама на раду и професионалним обољењима. Од укупног броја достављених извештаја 6.765 извештаја односи се на повреде на раду, а 6 извештаја односи се на професионална обољења, што је приказано у Табели 1.

Табела 1

Повреде на раду	6.765
Професионална обољења	6
Укупно:	6.771

Од укупног броја достављених извештаја о повредама на раду, број повреда према тежини повреде, приказан је у Табели 2.

Табела 2

Смртне повреде на раду	6
Тешке повреде на раду	818
Тешке повреде (при доласку, одласку са посла)	11
Лаке повреде	5.930
Укупно:	6.765

Извршена је анализа података из обрасца Извештаја о повреди на раду (образац 1). Анализирани су подаци који се односе на смртне и тешке повреде на раду које су се догодиле на самом радном месту под непосредном или посредном контролом послодавца.

Управа за безбедност и здравље на раду извршила је анализу укупно 824 повреде на раду (6 смртних повреда и 818 тешких повреда на раду) које су се догодиле у 2012. години на радном месту. Тешке повреде које су се догодиле при доласку и одласку са посла нису предмет ове анализе.

Од укупног броја анализираних тешких повреда на раду, број повреда које су се догодиле на радном месту запосленог је 725, на другом месту рада догодило се 25 повреда, на службеном путу догодило се 19 повреда и 39 повреда се догодило приликом спортских активности у организацији послодавца и др., док за 16 повреда нису наведени подаци где се догодила повреда на раду.

Подаци су анализирани и приказани табеларно и графички према следећим категоријама:

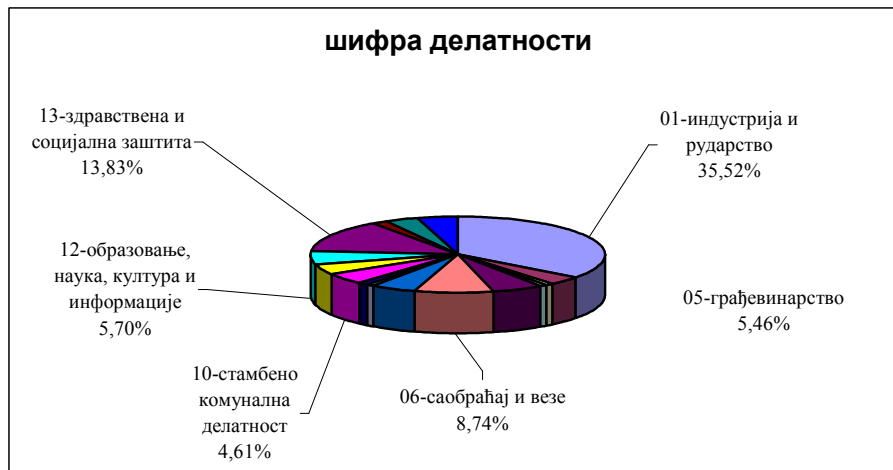
- 1) Претежна делатност послодавца;
- 2) Број запослених код послодавца;
- 3) Извор повреде;
- 4) Узрок повреде;
- 5) Природа повреде;
- 6) Повређени део тела;
- 7) Дан у седмици када се догодила повреда;
- 8) Старосна доб повређеног-е у тренутку када је претрпео повреду на раду;
- 9) Пол повређеног-е.

1) Преглед повреда на раду према претежним делатностима

У 2012.години број тешких и смртних повреда на раду према претежној делатности послодавца приказан је у Табели 3.

Табела 3.

претежна делатност	број повреда	%
01-индустрија и рударство	291	35.32
02-пољопривреда	29	3.52
03-шумарство	8	0.97
04-водопривреда	6	0.73
05-грађевинарство	45	5.46
06-саобраћај и везе	72	8.74
07-трговина	42	5.10
08-угоститељство и туризам	5	0.61
09-занатске и личне услуге	10	1.21
10-стамбено комунална делатност	38	4.61
11-финансијске, техничке и пословне услуге	37	4.49
12-образовање, наука, култура и информације	47	5.70
13-здравствена и социјална заштита	114	13.83
14-заједнице, фондови и пословне организације	13	1.58
15-остало	30	3.64
16-без података	37	4.49
Укупно:	824	100.00

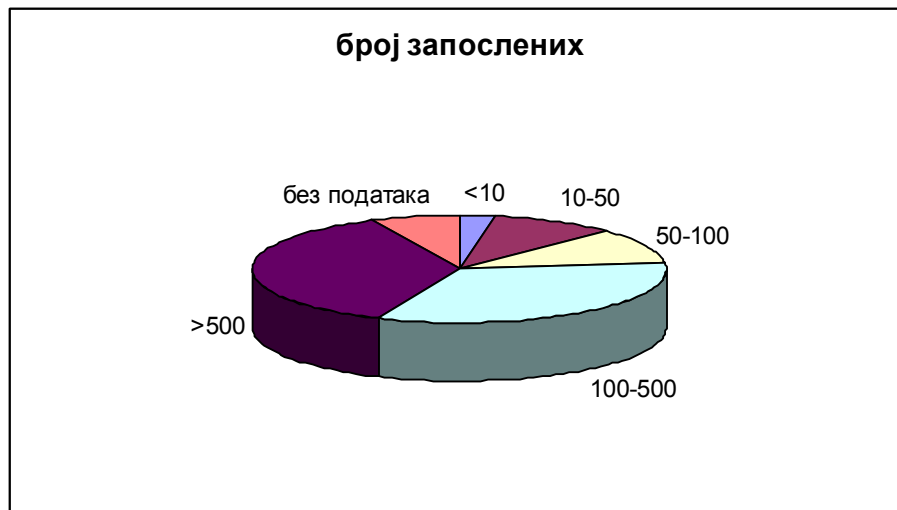
Највећи број тешких повреда на раду забележен је у делатности индустрије и рударства (35,32%), здравствене и социјалне заштите (13,83%), грађевинарства (5,46%), саобраћаја и веза (8,74%). Када се ови подаци упореде са подацима из прошлогодишњег извештаја може се констатовати да се тешке повреде на раду и даље најчешће догађају у делатностима: индустрија и рударство, здравствена и социјална заштита, грађевинарство и саобраћај и везе што је приказано у Табели 3.

2) Преглед повреда према броју запослених код послодавца

Број повреда на раду према броју запослених код послодавца приказан је у Табели 4.

Табела 4.

Број запослених	број	%
<10	23	2.79
10-50	79	9.59
50-100	87	10.56
100-500	276	33.50
>500	302	36.65
без података	57	6.92
Укупно:	824	100.00

Према броју запослених код послодавца уочава се да се највећи број повреда у 2012.години догодио код оних послодавца који запошљавају више од 500 запослених (36,65%) и код послодавца који запошљавају од 100-500 запослених (33,50%).

3) Преглед повреда на раду према извору повреде

Даља анализа тешких и смртних повреда према извору повреда дата је у Табели 5. Повреде на раду најчешће се дешавају у објектима где се обавља рад, помоћним просторијама (32,02%), као и приликом употребе алата при обављању посла (17,60%) и на машинама и уређајима (13,47%), што је приказано у Табели 5.

Табела 5.

Извор повреде	број	%
1. Постројења	16	1.94
1.1 Енергетска постројења	5	0.61
1.2 Технолошка постројења	5	0.61
1.3 Постројења за хемијско-технолошке поступке	4	0.49
1.4 Постројења и инсталације за складиштење и пренос материјала и материја свих врста	2	0.24
2. Машине и уређаји	111	13.47
2.1 Машине на сопствени погон	3	0.36
2.2 Машине и уређаји за механичку и топлотну обраду метала	7	0.85
2.3 Машине и уређаји за сечење шума	2	0.24
2.4 Пољопривредне машине и уређаји	3	0.36
2.5 Машине и уређаји за производњу папира	1	0.12
2.6 Машине и уређаји за производњу коже и крзна	2	0.24
2.7 Графичке машине и уређаји	1	0.12
2.8 Грађевинске машине и уређаји	4	0.49
2.9 Машине и уређаји за производњу прехранбених производа и пића	6	0.73
2.10 Остала наведена постројења, машине и уређаји	82	9.95
3. Превозна средства	76	9.22
3.1 Превозна средства железничког саобраћаја	2	0.24
3.2 Превозна средства друмског саобраћаја	73	8.86
3.3 Превозна средства речног и језерског саобраћаја	1	0.12
4. Транспортна средства	25	3.03
4.1 Средства за вертикални пренос терета (витла, чекрци, когураче и др.)	2	0.24
4.2 Средства за хоризонтални пренос терета (виљушкари, електроколица)	8	0.97
4.3 Остала транспортна средства	15	1.82
5. Електрични уређаји, справе, инсталације и алат на електрични погон	7	0.85
6. Ложионице, системи и инсталације за загревање	1	0.12
7. Скеле	2	0.24
8. Покретне рампе и летве	2	0.24
9. Алат	145	17.60
9.1 Алат на механички погон (осим електричног)	1	0.12
9.2 Ручни алат	4	0.49
9.3 Остала (средства) опрема	140	16.99
10. Извори зависно од процеса рада	15	1.82
10.1 Експлозивне материје	1	0.12
10.2 Летећи комадићи и честице	1	0.12
10.3 Хемијске штетности	2	0.24

10.4 Расхлађени материјали и материја	1	0.12
10.5 Други извори зависно од процеса рада	10	1.21
11.Објекти	255	30.94
11.1 Објекти намењени за рад са пратећим објектима	11	1.33
11.2 Просторије и површине за кретање особа на раду	77	9.34
11.3 Помоћне просторије и њихове инсталације и уређаји	2	0.24
11.4 Простори и површине изван објеката у којима се обавља рад	20	2.43
11.5 Елементарне непогоде	1	0.12
11.6 Пожар	1	0.12
11.7 Поплава	1	0.12
11.8 Фактори радне околине (температура, осветљење и др.)	1	0.12
11.9 Други извори у зависности од радне околине	141	17.11
12.Остали извори повреда запослених	114	13.83
12.1 Други запослени учесници у процесу рада	1	0.12
12.2 Животиње	4	0.49
12.3 Виша сила	30	3.64
12.4 Пуноправно деловање трећег лица	2	0.24
12.5 Други учесници који се појављују као извори повреда запослених	19	2.31
13. Остали извори повреда запослених на раду који нису обухваћени претходно наведеним	74	8.98
14. Без података	39	4.73
Укупно:	824	100.00

4) Преглед повреда на раду према узроку повреде

Као најчешћи узрок повреда на раду уочава се непримењивање посебних правила безбедности на раду (23,43%), затим извођење радних операција на начин супротан правилима односно мерама безбедности на раду (19,17%) и замору запослених због тешког и прекорременог рада, недовољног одмора (13,23%) што је приказано у Табели 6.

Табела 6.

Узрок повреде	број	%
1. Неисправност средстава за рад	9	1.09
2. Неисправност, клизавост и закрченост пролаза и површина с којих се обавља рад	35	4.25
3. Неисправност или смањење заштитних справа на опреми за рад	2	0.24
4. Поремећаји у технолошком процесу рада	1	0.12
5. Непримењена основна правила безбедности на раду	33	4.00
6. Смањење посебног услова запосленог у погледу животног доба	3	0.36

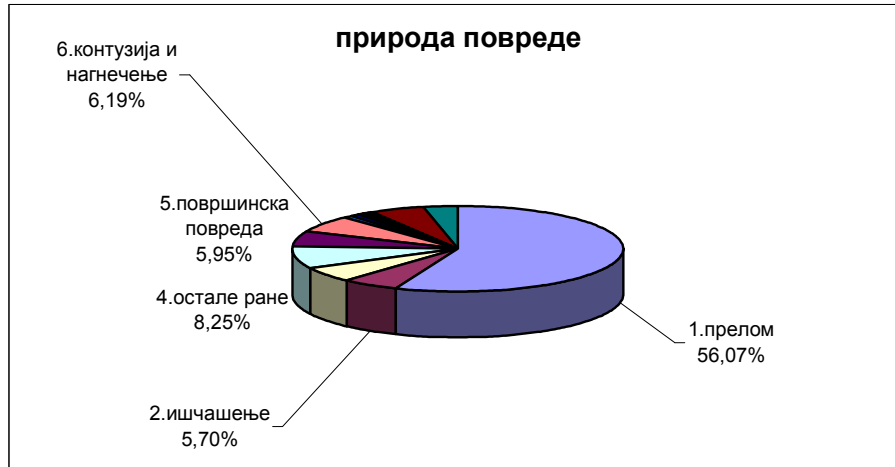
7. Извођење радне операције на начин противан правилима безбедности на раду	158	19.17
8. Извођење радне операције без употребе одговарајућег средства и опреме за личну заштиту на раду или неисправног личног заштитног средства	29	3.52
9. Замор запосленог због тешког и прековременог рада, недовољног одмора и сл.	109	13.23
10. Рад запосленог без разрађене технологије рада и посебних упутстава за рад код извођења сложених операција	5	0.61
11. Лоша организација рада	30	3.64
12. Акутне и хроничне болести	7	0.85
13. Непримењена посебна правила безбедности на раду	193	23.42
14. Противправно деловање трећег лица	13	1.58
15. Виша сила	156	18.93
16. Без података	41	4.98
Укупно:	824	100.00

5) Преглед повреда на раду према природи повреде

Према природи повреда на раду које су се догодиле, најчешће повреде су преломи (56,07%), остале ране (8,25%) и контузије и нагњечење (6,19%), што је приказано у Табели 7.

Табела 7.

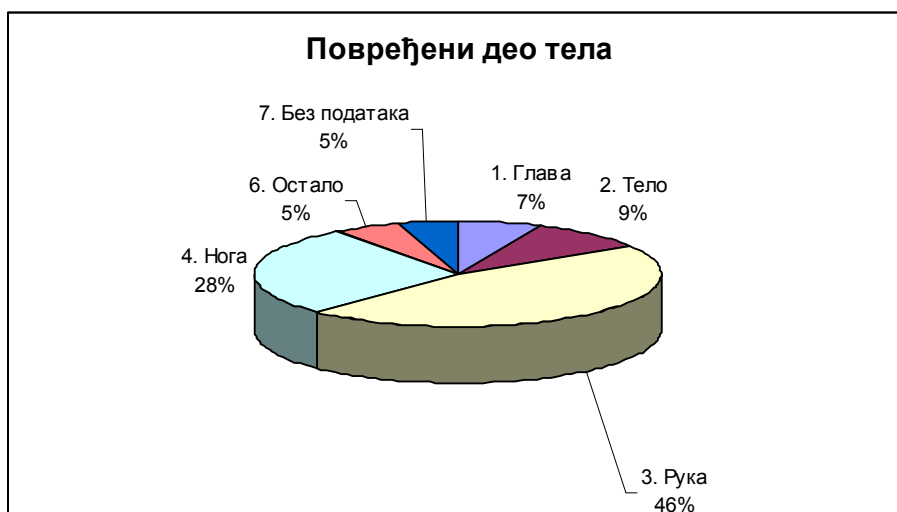
Природа повреде	број	%
1. прелом	462	56.07
2. ишчашење	47	5.70
3. угануће и натегнуће	48	5.83
4. остале ране	68	8.25
5. површинска повреда	49	5.95
6. контузија и нагњечење	51	6.19
7. опекотина	7	0.85
8. акутно тровање и интоксикација	1	0.12
9. унутрашње повреде	7	0.85
10. смрт, удар или опекотина услед дејства ел. енергије	4	0.49
11. давлeње или удар	2	0.24
12. оштећење настало уласком страног тела (у око, ухо итд.)	2	0.24
11. вишеструка повреда разне природе	5	0.61
12. остало	43	5.22
13. без података	28	3.40
Укупно:	824	100.00

б) Преглед повреда на раду према повређеном делу тела - Табела 8.

Повреда на раду према повређеном делу тела	број	%
1. Глава	55	6.67
1.1 глава	22	2.67
1.2 део главе који није наведен	1	0.12
1.3 око	10	1.21
1.4 ухо	2	0.24
1.5 нос	7	0.85
1.6 лице	7	0.85
1.7 врат	4	0.49
1.8 вишеструка повреда главе	2	0.24
2. Тело	77	9.34
2.1 леђа	8	0.97
2.2 грудни кош	13	1.58
2.3 стомак	1	0.12
2.4 карлица	10	1.21
2.5 повреда трупа која није наведена	25	3.03
2.6 вишеструка повреда трупа	14	1.70
2.7 вишеструка повреда тела	6	0.73
3. Рука	381	46.24
3.1 прсти руке	127	15.41
3.2 шака	148	17.96
3.3 подлактица	22	2.67
3.4 лакат	21	2.55
3.5 надлактица	9	1.09
3.6 раме	35	4.25
3.7 вишеструка повреда руке	19	2.31
4. Нога	227	27.55
4.1 кук	8	0.97

4.2 надколеница	7	0.85
4.3 колено	21	2.55
4.4 потколеница	45	5.46
4.5 скочни зглоб	54	6.55
4.6 стопало	63	7.65
4.7 прсти ноге	16	1.94
4.8 вишетрука повреда ноге	13	1.58
5. Респираторни систем	1	0.12
6. Остало	45	5.46
7. Без података	38	4.61
Укупно:	824	100.00

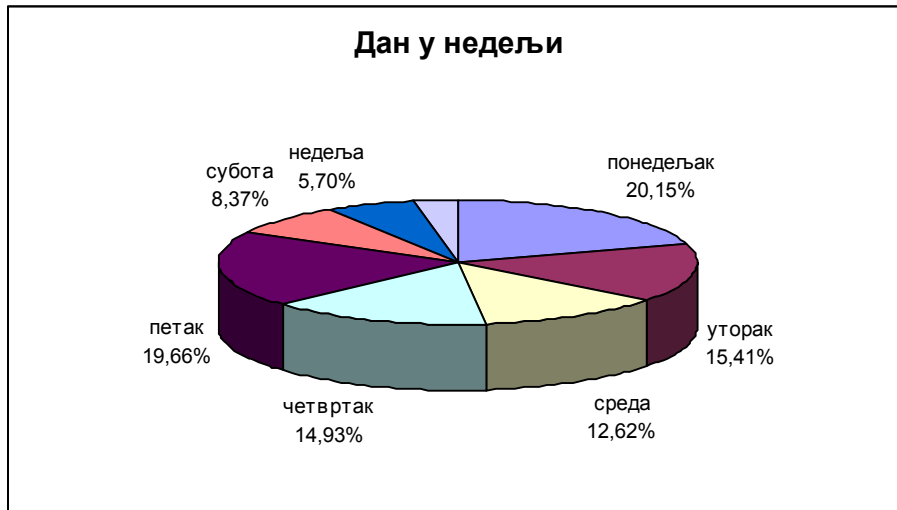

7) Преглед повреда на раду према дану у седмици

Највећи број повреда на раду догодио се током понедељка (20,15%) и петка (19,66%), а најмањи у данима викенда субота (8,37%) и недеља (5,70%), што је приказано у Табели 9.

Табела 9.

Дан у седмици	број	%
понедељак	166	20.15
уторак	127	15.41
среда	104	12.62
четвртак	123	14.93
петак	162	19.66
субота	69	8.37
недеља	47	5.70
без података	26	3.16
Укупно:	824	100.00

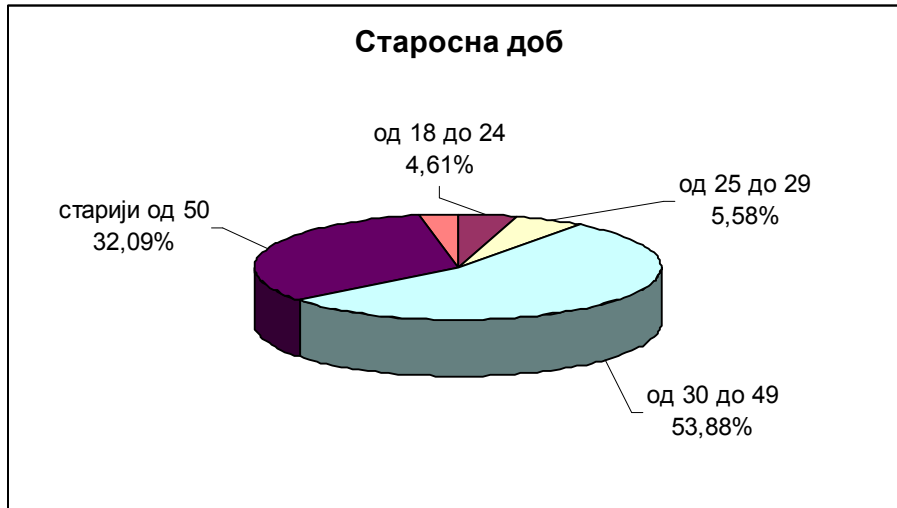

8) Преглед повреда на раду према старосној доби повређеног-е у тренутку када је претрпео-ла повреду

Нешто мало више од половине од укупног броја, односно (53,88%) повреда на раду забележено је код радно најспособније групе запослених у старосном добу од 30-49 година, што је приказано у Табели 10.

Табела 10.

Старосна доб повређеног	број	%
млађи од 18	0	0.00
од 18 до 24	38	4.61
од 25 до 29	46	5.58
од 30 до 49	444	53.88
старији од 50	271	32.89
без података	25	3.03
Укупно:	824	100.00

9) Преглед повреда на раду према полу

Када се анализира учесталост јављања повреда на раду у односу на пол повређених може се констатовати да се мушкарци значајно више повређују, (67,11%) што је приказано у Табели 11.

Табела 11.

Пол повређених	број	%
Мушкарци	553	67.11
Жене	245	29.73
Без података	26	3.16
Укупно	824	100.00

2.2. Републички фонд за здравствено осигурање

Према подацима Републичког фонда за здравствено осигурање у 2012.години укупно је пријављено 12.979 лаких повреда, 2.842 тешке повреде и 22 смртне повреде.

Према подацима Републичког фонда за здравствено осигурање укупан број дана на боловању – привремена спреченост за рад услед повреда на раду и професионалних обољења, која се односе на боловања преко 30 дана, износи укупно 3.463 дана. На основу података из матичне евиденције трошкови Републичког фонда за здравствено осигурање по основу привремене спречености за рад услед професионалних обољења и повреда на раду износе 8.508.141,66 динара.

Према подацима из система електронских фактура, које су доставиле здравствене установе, укупни трошкови лечења за тип услуга повреда на раду и професионалних обољења износе 69.018.795,91 динара за 2012.годину.

Републички фонд за здравствено осигурање према извештајима филијала у 2012.години је имао ради накнаде штете по основу повреда на раду 151 захтев вредности 40.477.955,00 динара и наплатио укупно 83 захтева вредности 12.385.479,00 динара.

2.3. Стање

Према наведеним подацима уочава се проблем у вођењу евиденције повреда на раду и професионалних обољења код надлежних органа који су дужни да воде евиденцију јер се подаци разликују због непостојања регистра за вођење повреда на раду и професионалних обољења на нивоу Републике Србије. Актуелни концепт регистрације повреда на раду и професионалних обољења у Републици Србији датира из шездесетих година прошлог века и током претходних педесет година није било значајних измена у концепту које би пратиле промене у друштву које су се у међувремену десиле, а ни промене које је донео нагли развој информатике. Поред застарелог концепта у извештавању повреда на раду и професионалних болести постоји и проблем њихове евиденције односно њихово не пријављивање.

Један од начина за успешније евидентирање и анализу повреда на раду и професионалних болести је увођење информационог система за територију Републике Србије.

Увођење регистра за вођење повреда на раду и професионалних обољења је управо један од предуслова за смањење броја повреда на раду и професионалних обољења као и за бољу и квалитетнију анализу стања у овој области.

2.4. Кривични поступак

У 2012. години о броју кривичних пријава поднетих тужилаштвима на територији Републике Србије за непредузимање мера безбедности и здравља на раду услед којих је дошло до смртних, тешких и колективних повреда на раду, као и о исходима поступака по наведеним пријавама, Републичко јавно

тужилаштво извршило је анализу кривичних дела из чл.169.КЗ, 280.КЗ, и 281.КЗ, процесуираних у свим тужилаштвима на територији Републике Србије и то:

- За кривично дело из члана 288 ст. 1 у вези члана 280 ст. 1 и 2 Кривичног законика поднете су 2 (две) кривичне пријаве и у једном случају је поднет захтев МУП-у за прикупљање потребних обавештења а у другом суду предлог за предузимање одређених истражних радњи;

- За кривично дело из члана 288 ст.2 у вези члана 280 ст.2 Кривичног законика поднете су 3 (три) кривичне пријаве, у два случаја суду су поднети захтеви за истрагу а у једном предлог за предузимање истражних радњи;

- За кривично дело из члана 288 ст.3 у вези члана 280 ст.3 и члана 281 ст.2 Кривичног законика поднето је 11 (једанаест) кривичних пријава од којих је једна одбачена а у осталим случајевима поднети су суду предлози за предузимање истражних радњи и захтеви за истрагу;

- За кривично дело из члана 288 ст.4 у вези члана 280 ст.3 и 281 ст.2 Кривичног законика поднето је 10 (десет) кривичних пријава, подигнута је 1 оптужница а осталим случајевима су поднети захтеви за спровођење истраге и предлози за предузимање истражних радњи.

2.5. Прекршајни поступак

У циљу сагледавања примене Закона, Управа за безбедност и здравље на раду упутила је допис Министарству правде и државне управе, у коме је затражен број поднетих захтева за покретање прекршајног поступка, број решених предмета у току 2012.године као и износ наплаћених новчаних казни за прекршаје прописане одредбама Закона о безбедности и здрављу на раду.

Из достављеног извештаја Министарства правде и државне управе може се видети да су прекршајни судови у Републици Србији, у току 2012.године покренули укупно 855 захтева за покретање прекршајног поступка по Закону о безбедности и здрављу на раду. У 2012. години број решених предмета износи укупно 514. Укупан број изречених санкција у висини новчане казне по Закону о безбедности и здрављу на раду износи 150. Укупан број изречених санкција у висини новчане казне по Закону о прекршајима износи 182. Укупан број решених захтева на други начин по Закону о прекршајима (опомена, одбачај захтева, обустава, окривљени ослобођени одговорности) износи 186.

Извештај Министарства правде и државне управе

ПРЕКРШАЈНИ СУД	Број поднетих захтева по Закону о безбедности и здрављу на раду	Број решених предмета	Изречене санкције у висини новчане казне по Закону о безбедности и здрављу на раду	Изречене санкције у висини новчане казне по Закону о прекршајима	Решено на други начин по Закону о прекршајима (опомена, одбачај захтева, обустава, окривљени ослобођен одговорности)
Аранђеловац	8	5		5	
Бачка Паланка	14	5		5	
Београд	79	58	12	14	32
Бечеј	6	3	2	1	
Ваљево	18	5		3	2
Врање	21	5	2		3
Вршац	3				
Горњи Милановац	2	5		3	2
Зајечар	33	19	3	12	4
Зрењанин	22	4	1		3
Јагодина	14	12	1	6	5
Киkinda	12	25	4	10	11
Косовска Митровица	1	1			1
Крагујевац	31	18	12	3	3
Краљево	21	12	11		1
Крушевац	76	71	25	25	21
Лазаревац					
Лесковац	15	4	4		
Лозница	29	22		18	4
Младеновац	1				
Неготин					
Ниш	31	41	18	8	15
Нови Пазар	17	19	6	6	7
Нови Сад	66	23	1	11	11
Обреновац	7	4		3	1
Панчево	18	4	3		1
Параћин	3	2	2		
Пирот	37	44	0	24	20
Пожаревац	31	3	1		2
Пожега	3				
Прешево		2	2	2	
Пријеполје	10	1			
Прокупље	21	36	4	11	21
Рашка	15	6	2	2	4
Рума	9	2	2		

Сента	31	4	3	1	
Сјеница	3				
Смедерево	18	4	3		1
Сомбор	5				
Сремска Митровица	51	25	23		2
Суботица	3	2		1	1
Трстеник	25	10	3	6	1
Ужице	4	2			2
Чачак	3	5		2	3
Шабац	38	1			1
Укупно:	855	514	150	182	186

III ОБАВЉЕНИ ПОСЛОВИ УПРАВЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

3.1. Стручни испити

3.1.1. Полагање стручних испита у области безбедности и здравља на раду

У складу са Правилником о програму, начину и висини трошкова полагања стручног испита за обављање послова безбедности и здравља на раду и послова одговорног лица („Службени гласник РС”, бр. 29/06, 62/07 и 91/12), Управа је у 2012. години организовала полагање стручног испита за укупно 648 кандидата. Од укупног броја пријављених кандидата, испит је са успехом положило 473 (72,99%) кандидата.

Стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова безбедности и здравља на раду укупно је полагало 629 кандидата, од којих је 458 кандидата положило испит у целости што износи (72,81%). Укупан број пријава за полагање стручног испита за обављање послова безбедности и здравља на раду је 1068. (Табела 3.1.1.).

Табела 3.1.1.

Број кандидата	Број приступања полагању испита	Број кандидата који је положио испит	Процент (колона 3 у односу колона 1)
(1)	(2)	(3)	(4)
629	689	458	72,81

У табели 3.1.2. приказан је број кандидата који је изашао на стручни испит за обављање послова безбедности и здравља на раду према степену стручне спреме пријављеног кандидата.

Табела 3.1.2.

Ред.бр.	Степен стручне спреме	Број кандидата	Број приступања полагању испита	Број кандидата који је положио испит	Процент (Колона 5 у односу на колону 3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	3	16	17	12	75,00
2.	4	122	149	85	69,67
3.	5	9	9	6	66,67
4.	6	124	125	92	74,19
5.	7	347	379	257	74,06
6.	7-2	4	4	3	75,00
7.	8	6	6	3	50,00
Укупно:	-	629	689	458	72,81

Стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова прегледа и испитивања опреме за рад укупно је полагао 9 кандидата, који су укупно 9 пута приступили полагању стручног испита. Број кандидата који је са успехом положио стручни испит је 8 (88,89%).

Стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова испитивања услова радне околине укупно је полагао 10 кандидата, који су укупно 12 пута приступили полагању стручног испита. Број кандидата који је са успехом положио стручни испит је 7 (70,00%).

3.1.2. Стручни испит за обављање послова координатора за израду пројекта и за обављање послова координатора за извођење радова

У складу са Правилником о програму, начину и висини трошкова припреме и полагања стручног испита за обављање послова координатора за израду пројекта и стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова („Службени гласник РС”, број 72/10 и 91/12), Управа је у 2012.години организовала припрему и полагање стручних испита за укупно 291 кандидата.

Стручни испит за обављање послова координатора за израду пројекта је положило 107 кандидата.

Стручни испит за обављање послова координатора за извођење радова положило 174 кандидата.

3.2. Издавање лиценци

У Табели 3.2.1. је приказан број издатих лиценци у 2012.години.

Табела 3.2.1.

Редни број	Назив лиценце	Број издатих лиценци
1	Лиценца за обављање послова безбедности и здравља на раду	34
2	Лиценца за обављање послова испитивања услова радне околине	1
3	Лиценца за обављање послова одговорног лица за преглед и испитивање опреме за рад	2
4	Лиценца за обављање послова одговорног лица за испитивање услова радне околине	3
5	Укупно:	40

У 2012.години Управа за безбедност и здравље на раду издала је укупно 40 лиценци.

У 2012. години Управа за безбедност и здравље на раду обавила је укупно 6 надзора над законитошћу рада правних лица и предузетника којима су издате лиценце за обављање послова безбедности и здравља на раду.

3.3. Мишљења

У 2012. години Управа за безбедност и здравље на раду издала је 50 мишљења за примену прописа у области безбедности и здравља на раду и 49 мишљења о предлозима других прописа.

Такође, у извештајном периоду обрађено је 29 мишљења у вези са програмима оспособљавања особа са инвалидитетом у складу са чланом 15. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС”, број 36/09).

3.4. Едукација у области безбедности и здравља на раду

У циљу смањења повреда на раду и професионалних болести Управа је у сарадњи са социјалним партнерима извршила едукацију око 1600 запослених, послодаваца, лица за безбедност и здравље на раду и других учесника у систему безбедности и здравља на раду о примени Закона и подзаконских прописа који обезбеђују функционисање система, а посебно Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини (радионице процене ризика) запослених и послодаваца, Уредбе о безбедности и здрављу на раду на привременим или покретним градилиштима.

У циљу едукације професионалних корисника у сарадњи са Агенцијом за хемикалије, Инспекторатом за рад и социјалним партнерима израђен је Акциони план едукације професионалних корисника за 2012.годину.

У циљу развијања културе рада и промоције безбедности и здравља на раду, као и укључивању безбедности и здравља на раду у све друштвене активности, у 2012.години, Управа је учествовала у раду радних група, семинарима, радионицама за послодавце, запослене и њихове представнике, као и промоцијама безбедности и здравља на раду у организацији послодаваца и др., од којих издвајамо:

- Учешће у радној групи за израду Националног плана за управљање отпадом који садржи азбест;
- Учешће у Комисијама за стандарде и сродна документа код Института за стандардизацију Србије;
- Учешће у радној групи при Министарству економије и регионалног развоја на изради подзаконских прописа;
- Учешће у Техничкој комисији Министарства енергетике, развоја и животне средине за преглед Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса;
- Учешће у пројекту «Унапређење безбедности и здрављу на раду у Србији»

- Учесће у регионалном пројекту «Европски мост сарадње у области безбедности и здравља на раду» у организацији УГС «Независност» за територију Републике Србије;
- Учесће у мрежи за хемијски лизинг;
- Седма међународна конференција «Ризик, безбедност и инжењеринг» у организацији Високе техничке школе струковних студија из Новог Сада;
- Семинар – Канцеларија за европске интеграције у вези отварања преговора са ЕК за поглавље 19;
- Обука о прописима који регулишу безбедно управљање хемикалијама;
- Обука из области безбедности и здравља на раду у организацији Службе за управљање кадровима Републике Србије;
- Семинар – Унапређење безбедности и здравља на раду у саобраћају;
- Семинар - Безбедност и здравље на раду на привременим или покретним градилиштима у организацији Привредне коморе Србије;
- Семинар - Безбедност и здравље на раду на привременим или покретним градилиштима у организацији Привредне коморе града Зрењанина;
- Семинар - Безбедност и здравље на раду на привременим или покретним градилиштима у организацији Привредне коморе града Новог Сада;
- Семинар - Безбедност и здравље на раду на привременим или покретним градилиштима у организацији Привредне коморе Србије;
- Округли сто – Јадранско-јонска иницијатива о заштити животне средине на путу ка Светском самиту о одрживом развоју;
- Округли сто – представљање Студије ка ефикаснијем поступању прекршајних судова и инспекције рада у заштити права запослених;
- Конференција – Достојанствен рад за свакога;
- Семинар – Унапређење вештина за праћење активности из области безбедности и здравља на раду;
- Семинар – у оквиру пројекта «Црно на бело»;
- Семинар – Минерални ресурси у Републици Србији – Покретачка снага привредног развоја;
- Семинар – примена Правилника о безбедности машина;
- Семинар – Степен безбедности и здравља на раду грађевинских радника;
- Семинар - Акредитована тела за оцењивање усаглашености Акредитационог тела Србије «АТС у Европи и Србији»;
- Семинар – Информације од јавног значаја;
- У оквиру обележавања 28. априла, одржана је показна вежба спасавања повређеног запосленог из реке Дунав у Београду на градилишту моста Борча-Земун који гради China Road Bridge Corporation – Serbia Branch;
- Учесће у ТАИЕХ радионици «Флексибилни облици рада и ангажовање радника у оквиру слободе пружања услуга»;
- Дебата – у организацији Демократског центра «У сусрет изменама Закона о раду»;

- НИС ГАСПРОМ НЕФТ – Нови Сад, Изложба средстава и опреме за личну заштиту на раду;
- НИС ГАСПРОМ НЕФТ – Панчево, ЛИМУС радови – Рафинерија нафте Панчево.

3.5. Сарадња на међународном нивоу

Управа за безбедност и здравље на раду је и у 2012.години наставила активну сарадњу са Агенцијом за безбедност и здравље на раду ЕУ са седиштем у Билбау.

На основу Споразума закљученог са Агенцијом за безбедност и здравље на раду ЕУ, Управа обавља послове Агенцијског повереништва у Србији. У активностима Управе, између осталог, утврђена је обавеза оснивања и вођења Повереништва и информативне мреже за безбедност и здравље на раду у Србији у чијем раду учествују представници социјалних партнера, удружења за безбедност и здравље на раду, образовних институција и истакнутих стручњака у овој области. У 2012.години одржана су четири састанка информативне мреже за безбедност и здравље на раду у Србији.

Сарадња се састоји у сталној размени информација и знања и организовању промотивних конференција и манифестација са циљем унапређења стања у овој области. С тим у вези, Управа за безбедност и здравље на раду у сарадњи са Агенцијом за безбедност и здравље на раду ЕУ обележила је Европску недељу безбедности и здравља на раду организацијом Конференције са темом «Едукација у циљу превенције ризика» и на тај начин се придружила обележавању Европске недеље безбедности и здравља на раду која је обележена широм Европе.

По први пут у 2012.години, Управа за безбедност и здравље на раду придружила се организацији Такмичења за европску награду «Добра пракса» у оквиру Кампање Европске агенције за безбедност и здравље на раду «Здрава радна места 2012-13, Радимо заједно на превенцији ризика». На националном такмичењу могла су да учествују сва правна лица, предузетници и удружења из Републике Србије. Од свих достављених предлога за примере добре праксе, национални трипартитни жири, изабрао је два примера добре праксе који су учествовали на Такмичењу за европску награду «Добра пракса» у организацији Агенције за безбедност и здравље на раду ЕУ.

Представник Управе учествовао је на редовним састанцима координатора Европске агенције за безбедност и здравље на раду који су одржани у Билбау, Шпанија (фебруар и јун) и Пиета, Малта (новембар).

У 2012.години настављена је активна сарадња са Међународном организацијом рада и са Светском здравственом организацијом са којима се већ дуже време успешно сарађује. Сарадња је била усмерена на обезбеђивање ефикасне примене свих прихваћених конвенција, препорука и протокола МОР-а, као и сарадња у вези процењивања ризика на радном месту и у радној околини и препознавање појаве нових ризика, праћење здравственог стања запослених и др.

У оквиру СЕТИР студијског програма представницима Управе за безбедност и здравље на раду у оквиру студијске посете Министарству раду,

социјалне политике и породице Републике Словачке представљен је систем безбедности и здравља на раду ове земље.

Такође, представник Управе учествовао је на Регионалној међународној радионици за централну и југоисточну Европу – Глобално хармонизовани систем обележавања класификације и обележавања хемикалија, која је одржана у Кишињеу, Молдавија.

Настављена је сарадња са земљама у региону (Словенија, Хрватска, Македонија и др.) с обзиром да је првенствени циљ сарадње са овим земљама омогућавање лакшег протока робе, услуга и капитала. У вези с тим, законодавни оквир који је усвојила Европска Унија служиће као основа за размену искустава са поменутиим земљама.

Представници Управе учествовали су на Регионалној Конференцији повереника Европске агенције за безбедност и здравље на раду на тему процене ризика на радном месту и у радној околини која је одржана у Битољу, БВРЈ Македонија у организацији Европске агенције за безбедност и здравље на раду и Македонског удружења за безбедност и здравље на раду.

3.6. Сарадња на националном нивоу

Сарадња на националном нивоу остварује се са другим министарствима (Министарство здравља, Министарство енергетике, развоја и животне средине, Министарство финансија и привреде, Агенција за хемикалије и др.), нарочито у делу активности у процесу придруживања ЕУ. Такође сарадња се остварује и са Републичким фондом за здравствено осигурање и Републичким фондом пензијског и инвалидског осигурања, са јавним тужилаштвима и судовима, са представницима социјалних партнера (СССС, УГС „НЕЗАВИСНОСТ”, Конфедерацијом слободних синдиката, Унија послодаваца Србије), невладиним организацијама, Привредном комором Србије и др.

3.7. Активности

Управа је у циљу развијања културе рада у области безбедности и здравља на раду у току 2012. године организовала и реализовала следеће активности:

1) 27.04.2012. године обележила Светски дан безбедности и здравља на раду и Дан безбедности и здравља на раду у Републици Србији, у сарадњи са Високом техничком школом струковних студија у Новом Саду и социјалним партнерима, одржавањем Конференције у Новом Саду на тему «Промоција безбедности и здравља на раду у зеленој економији»;

2) у периоду од 28-31.маја 2012.године, у организацији Београдског сајма а под генералним покровитељством Министарства унутрашњих послова – Сектора за ванредне ситуације и под покровитељством Министарства рада, запошљавања и социјалне политике - Управе за безбедност и здравље на раду, одржан је 38. Међународни сајам „112 ЕХРО”.

У оквиру стручног програма из области безбедности и здравља на раду на сајамској манифестацији организоване су радионице на следеће теме:

- Панел дискусија – на тему средства и опрема за личну заштиту на раду, 28.05.2012.година;

- Безбедност и здравље на раду у систему корпоративне безбедности компанија: ЖЕЛЕЗАРА СРБИЈА, ЕПС, Галеб груп, НИС АД, Нестле, ЛА ФАРГЕ, ПОРР, 29.05.2012.године;

- Искуства земаља из Европске Уније (Република Аустрија, Република Словачка, Република Словенија и Република Хрватска) и искуства Међународне организације рада - Осигурање од повреда на раду и професионалних обољења 30.05.2012.година. У оквиру наведеног семинара одржана је презентација на тему такмичења за европску награду «Добра пракса» у оквиру Кампање здраво радно место – Радимо заједно на превенцији ризика Европске агенције за безбедност и здравље на раду;

- Хемијске материје на радном месту – 31.05.2012.година.

3) 7. августа 2012. обележен Дан грађевинара у сарадњи са социјалним партнерима;

4) 30.августа 2012. године одржана је ТАИЕХ експертска мисија уз учешће експерата који су представили ЕУ законодавство које регулише безбедност и здравље запослених у вези излагања електромагнетном пољу и таласима;

5) у периоду од 22-26.10.2012. године обележена је Европска недеља безбедности и здравља на раду и 25.10.2012.године у Београду одржана је Конференција на тему „Едукација у циљу превенције ризика” уз учешће представника Европске агенције за безбедност и здравље на раду, Републике Словеније и Велике Британије, социјалних партнера и привредних друштава која су представила примере добре праксе;

6) у периоду од 13-14.новембра 2012. године одржана је ТАИЕХ експертска мисија уз учешће експерата који су представили ЕУ законодавство које регулише безбедност и здравље запослених у вези излагања вештачком оптичком зрачењу.

3.8. Савет за безбедност и здравље на раду

У току 2012.години одржана је једна седница Савета за безбедност и здравље на раду, и то десета седница Савета која је одржана 20.04.2012. године.

3.9. Социјално-економски савет Републике Србије

У оквиру социјално-економског савета Републике Србије одржана су два састанка чланова Сталног радног тела за питања безбедности и здравља на раду.

Чланови Сталног радног тела за питања безбедности и здравља на раду израдили су анализу одредби које регулишу област безбедности и здравља на раду у посебним колективним уговорима за сектор металске индустрије и сектор хемије и неметала.

Заједно са Сталним радним телом за законодавство, Стално радно тело за питања безбедности и здравља на раду СЕС-а дало је стручно мишљење на

текст Предлога уредбе о превентивним мерама за безбедан и здрав рад услед ризика од експлозивних атмосфера.